

Nagykarácsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2015. augusztus 25-i ülésének 8. napirendi pontja

Tárgya: Kóbor állatok befogására és állati eredetű melléktermékek elszállítására és ártalmatlanítására vonatkozó feladat-ellátási kötelezettség teljesítése

Előadó: Szabóné Nyigrényi Judit jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Fejér Megyei Kormányhivatal javaslattétellel élt Nagykarácsony Község Önkormányzata irányába az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Ávt.) 48/A. § (3) bekezdésében rögzített, kóbor állatok befogására vonatkozó, valamint az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 19. § (1)-(2) bekezdésében rögzített, állati eredetű melléktermékek elszállítására és ártalmatlanítására vonatkozó feladat ellátási kötelezettség teljesítésére.

A feladatellátás előkészítő munkálataihoz szakmai segédanyagot bocsátott ki a Kormányhivatal, mely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

A javaslat megtárgyalásáról és az arról született döntésekről, illetve annak esetleges elutasításáról – határidő hosszabbítást kérő levelünket figyelembe véve – 2015. augusztus 31-ig várnak tájékoztatást.

A feladat két részből áll:

1. A kóbor állatok befogására vonatkozó kötelező feladatok ellátása,
2. Állati eredetű melléktermék elszállításához és ártalmatlanításához kapcsolódó feladat ellátása

1. A kóbor állatok befogására vonatkozó kötelező feladat ellátása

Az Ávt. 48/A. § (3) bekezdése szerint „A települési – a főváros belterületén a fővárosi – önkormányzat kötelező feladata a település belterületén a kóbor állatok befogása. Az így befogott kóbor állat – amennyiben a befogástól számított 15 napon belül a kóbor állat tulajdonosa nem válik ismertté – az állam tulajdonába kerül., Az állatvédelmi hatóság gondoskodik az állat tulajdonjogának átruházásáról, ha ezt jogszabály kizárja vagy az eredménytelen, az állat végleges elhelyezéséről. Az elhelyezés eredménytelensége esetén – a külön jogszabályban meghatározott időtartam elteltével – az állat életét megengedett módon ki lehet oltani.”

Az önkormányzat kötelező feladat ellátását több módon is megvalósíthatja. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 41. § (2) bekezdése szerint:

„(2) Az önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület és szervei biztosítják. A képviselő-testület szervei: a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a képviselő-

lő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, a polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal, a jegyző, továbbá a társulás.”

Az Mötv. 41. § (6) bekezdésében foglaltak szerint:

„(6) A képviselő-testület a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására – a jogszabályban meghatározottak szerint – költségvetési szervet, a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti gazdálkodó szervezetet (a továbbiakban: gazdálkodó szervezet), nonprofit szervezetet és egyéb szervezetet (a továbbiakban együtt: intézmény) alapíthat, továbbá szerződést köthet természetes és jogi személlyel vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel.”

Az Mötv. 87. § rögzíti a következőket: „A helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.”

Az Átv. 48/A. § (3) bekezdése szerinti kötelező feladatát tehát az önkormányzat elláthatja:

- saját szervei útján (Mötv. 41. § (2) és (4) bekezdés)
- intézmény alapításával és
- feladat ellátási szerződés útján (Mötv. 41. § (6) bekezdés), valamint
- társulás létrehozásával (Mötv. 87. §).

Az önkormányzat anyagi helyzetét figyelembe véve a legcélravezetőbb megoldásnak a feladat ellátási szerződés útján történő ellátást tartjuk.

E szerint feladat ellátási szerződést kell kötnie az Önkormányzat – folyamatos feladat ellátásra és határozatlan időre – egy vállalkozóval a kóbor állatok befogására, elszállítására és egyéb ezzel járó feladatra és egyéb ezzel járó feladatra.

Településünkön eddig alkalmi jellegű megbízással Sárközi Károly sárbogárdi gyepmester, valamint az ASKA Alpha Segítő Kéz Állatkórházi Alapítvány (Székesfehérvár) bevonásával végeztük el ezt a feladatot. Tudomásunk szerint ezzel a feladattal meg lehet bízni még a Dunaujvárosban található Első Magyar Állatjogi Alapítványt (képvisele: Létai Attila elnök) Dunaujváros, Vasmű út 39. Az előbb felsoroltak bármelyikével köthet az önkormányzat feladat ellátási szerződést, mely mindenképpen anyagi vonzattal jár.

2. Állati eredetű melléktermékek elszállítására és ártalmatlanítására vonatkozó feladat ellátási kötelezettség teljesítése

Az állati melléktermék: Az állati melléktermékek olyan állati eredetű termékek, amelyeket nem szánnak emberi fogyasztásra. Ezek az anyagok kockázatot jelentenek az emberi és az állati egészségre, amennyiben azokat nem kezelik, vagy használják fel biztonságos módon.

Nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre példák az állattartó telepeken elhullott gazdasági haszonállatok tetemei, kedvtelésből tartott állatok tetemei, de ide tartoznak az olyan húsok, halak, tej és tojás, illetve ezek termékei is, melyeket különböző okok miatt nem szán-

nak emberi fogyasztásra. Más példák az állati melléktermékekre a bőrök és irhák, a gyapjú, a csontok, szarvak és paták.

Az Éltv. 19. § (1)-(3) bekezdése kimondja:

„19. § (1) Az állati eredetű melléktermék – így különösen az elhullott állat tetemének - tulajdonosa saját költségén köteles annak elszállításáról, ártalmatlanná tételéről az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban előírt módon gondoskodni, az élelmiszerlánc felügyeleti szervet – annak felhívására – az állati eredetű melléktermék ártalmatlanná tételének jogszabályban meghatározott módon történő végrehajtásáról e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint tájékoztatni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kötelezettség

a) ha az állati eredetű melléktermék tulajdonosa ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodik, az állati eredetű melléktermék fellelési helye szerint illetékes települési (fővárosban a kerületi, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi) önkormányzatot,

b) közterületen a települési (fővárosban a kerületi, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi) önkormányzatot,

c) közúton a közút kezelőjét terheli.

(3) A (2) bekezdés szerinti esetben a tulajdonos a felmerült költségeket köteles az önkormányzatnak, illetve a közút kezelőjének megtéríteni.”

Az állati eredetű melléktermék begyűjtése, ártalmatlanná tétele az önkormányzat számára a törvény értelmében kötelezően ellátandó feladat.

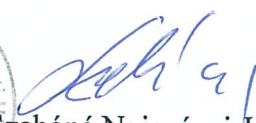
Ennek megvalósítására ugyanazon lehetőségek vannak, mint az előterjesztés első részében részletezett kóbor állatok befogásához kapcsolódó 4 lehetőség.

Itt is a feladat ellátási szerződés kötését tartjuk megvalósíthatónak. A településen Oláh Lászlóné állattartással foglalkozó vállalkozó rendelkezik érvényes szerződéssel az ÁTEV Fehérjefeldolgozó ZRt. Solti Gyárával, az állati eredetű melléktermékek tárolása a volt sertéstelepen a jogszabályoknak megfelelően biztosított. Így nem kell külön gyűjtőhelyet kialakítani a településen és külön szerződést sem kell kötni az ÁTEV-vel a szállításra és feldolgozásra. A vállalkozó rendelkezésünkre bocsátotta a befogadó nyilatkozatot, mely alapján megköthető lesz a feladat ellátási szerződés.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet szíveskedjenek az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni.

Nagykarácsony, 2015. augusztus 18.

Szabóné Nyigrényi Judit
jegyző

Határozati javaslat:

Nagykarácsony Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a „Kóbor állatok befogására és állati eredetű melléktermékek elszállítására és ártalmatlanítására vonatkozó feladat-ellátási kötelezettség teljesítése” című előterjesztést.

1. A képviselő-testület a kóbor állatok befogása érdekében határozatlan időre szóló feladat ellátási szerződést kíván kötni Sárközi Károly gyepmester sárbogárdi vállalkozóval.
2. A képviselő-testület az állati eredetű melléktermékek elszállítására és ártalmatlanítására vonatkozó kötelezettségét határozatlan időre szóló feladat ellátási szerződést köt a vállalkozó által kiadott befogadó nyilatkozat alapján Oláh Lászlóné vállalkozóval.
3. A képviselő-testület kijelenti, hogy a kóbor állatok befogása érdekében és az állati eredetű melléktermékek elszállítására és ártalmatlanítására vonatkozó feladat ellátási kötelezettség teljesítése érdekében felmerülő kiadást az önkormányzat 2015. évi és azt követő évek költségvetésében rendelkezésre bocsátja.
4. A képviselő-testület felkéri a polgármestert a szerződések megkötése érdekében a szükséges intézkedéseket tegye meg.
Határidő: 2015. szeptember. 30.
Felelős: Müller Miklós polgármester
5. A képviselő-testület felkéri a jegyzőt, nyújtson tájékoztatást a tett intézkedésekről, a nyitva álló határidőn belül, a Fejér Megyei Kormányhivataltól érkezett FEB/02/1191-1/2015. számon iktatott javaslattételi felhívásnak.
Határidő: 2015. augusztus 31.
Felelős: Szabóné Nyigrényi Judit jegyző

K/57 - 53/2015.

Fejér Megyei Kormányhivatal

Ügyszám: FEB/02/1191-1/2015
Ügyintéző: dr. Ivanits Viktor Miklós
Telefon: 06/22/514-784

Tárgy: javaslat
Melléklet: Szakmai segédanyag

**Nagykarácsony Község Önkormányzat
Képviselő-testület**

Nagykarácsony
Petőfi u. 27.
2425

Tisztelt Polgármester Úr!

Tisztelt-Képviselő-testület!

„Magyarország helyi önkormányzatairól” szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény – Mótv. – 133.§ (2) bekezdése értelmében:

„(2) A kormányhivatal javaslattal élhet az érintett működésére, szervezetére, döntéshozatali eljárására vonatkozóan. A javaslatot a helyi önkormányzat képviselő-testülete, illetve a társulási tanács köteles megtárgyalni és arról döntést hozni. A javaslat elutasításának indokát a helyi önkormányzat, illetve a társulási tanács köteles a kormányhivatallal ismertetni.”

A Fejér Megyei Rendőr-Főkapitányság megkeresésére célellenőrzést folytattam le arra vonatkozóan, hogy a Fejér megyében működő települési önkormányzatok eleget tesznek-e „az állatok védelméről és kíméletéről” szóló 1998. évi XXVIII. törvény 48/A. § (3) bekezdésében rögzített, kóbor állatok befogására vonatkozó, valamint „az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről” szóló 2008. évi XLVI. törvény 19. § (1)-(2) bekezdésében rögzített, állati eredetű melléktermékek elszállítására és ártalmatlanítására vonatkozó feladatellátási kötelezettségüknek.

Ezzel összefüggésben FEB/02/1025-1/2015. ügyszámú – 2015. május 6. napján kelt – levelemben tájékoztatást kértem valamennyi települési önkormányzat jegyzőjétől a feladatok ellátására vonatkozóan. A tájékoztatás adásának (és a feladatellátást megalapozó dokumentumok megküldésének) határidejét 2015. május 19. napjában jelöltem meg.

A célellenőrzés végrehajtása során olyan hiányosságokat, nem megfelelő megoldásokat tapasztaltam, amelyek javaslatom megtételét indokoltá tették.

Jelen levelem mellékleteként megküldöm a feladat ellátására vonatkozó szakmai segédanyagot – Szakmai segédanyag –, amelyben a felmerülő kérdések, hiányosságok, jellemző jogsértések és a kapcsolódó jogszabályi helyek összegyűjtésre kerültek.

Kérem, hogy a Szakmai segédanyagban foglaltak szerint a rendeletalkotási kötelezettségeiket és a kötelező feladataik ellátását áttekinteni és a jogalkotási kötelezettségüknek eleget tenni, valamint a feladatok folyamatos ellátása érdekében szükséges intézkedéseket meghozni szíveskedjenek.

Kérem egyúttal, hogy javaslatom megtárgyalásáról és az arról született döntéseikről, illetve annak esetleges elutasításáról soron kívül, kívül, de legkésőbb **2015. július 31. napjáig** tájékoztatni szíveskedjenek a Nemzeti Jogszabálytár szolgáltatója által e célra kialakított informatikai rendszeren keresztül, jelen levélem válaszáként.

Tájékoztatom, hogy amennyiben a képviselő-testület javaslatomat határidőben nem tárgyalja meg, illetőleg arról nem hoz döntést, úgy az Möt. 132. § (1) bekezdésében biztosított törvényességi felügyeleti eljárási eszközöket fogom alkalmazni.

Szíves közreműködésüket előre is köszönöm!

Székesfehérvár, 2015. június 25.

Tisztelettel:

Dr. Simon László
kormány megbízott

SZAKMAI SEGÉDANYAG

„AZ ÁLLATOK VÉDELMEÉRŐL ÉS KÍMÉLETÉRŐL” SZÓLÓ 1998. ÉVI XXVIII. TÖRVÉNYBEN, „AZ ÉLELMISZERLÁNCRÓL ÉS HATÓSÁGI FELÜGYELETÉRŐL” SZÓLÓ 2008. ÉVI XLVI. TÖRVÉNYBEN, VALAMINT „AZ ÁLLAT-EGÉSZSÉGÜGYI SZABÁLYZAT KIADÁSÁRÓL” SZÓLÓ 41/1997. (V. 28.) FM RENDELETBEN RÖGZÍTETT KÖTELEZŐ ÖNKORMÁNYZATI FELADATOK ELLÁTÁSÁHOZ

Tartalom

I. HIVATKOZOTT JOGSZABÁLYOK ÉS RÖVID MEGJELÖLÉSÜK	- 3 -
II. GYAKRAN ELŐFORDULÓ KÉRDÉSEK, HIÁNYOSSÁGOK, JOGSÉRTÉSEK	- 4 -
1. Gyakori eset – az Ávt. 48/A. § (3) bekezdésében rögzített kötelező feladat ellátásával összefüggésben –, hogy az önkormányzat által (a feladat ellátására) kötött szerződésben nem a „kóbor állat” befogása, hanem „kóbor kutya”, „kóbor eb” befogása kifejezés szerepel, esetleg „kóbor macska” befogása kifejezés is.	- 4 -
2. Gyakori eset, hogy a kóbor ebek befogása céljából az önkormányzat „gyepmesteri”, „gyepmesteri-állatmentési feladatok ellátására” szerződést köt, de a szerződést nem kötötték a 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 5. számú függelékének 3.8. pontjában rögzített feladatok maradéktalan ellátására	- 6 -
3. Előfordult, hogy a települési önkormányzat semmilyen formában nem tesz eleget az Ávt. 48/A. § (3) bekezdésében rögzített kötelező önkormányzati feladatának	- 7 -
4. Miként gondoskodhat az önkormányzat az Ávt. 48/A. § (3) bekezdésében rögzített kötelező feladatának ellátásáról?	- 8 -
5. A „feladat ellátási” szerződés létrejöttének a feltétele a képviselő-testület döntése (határozata)	- 9 -
6. Előfordult, hogy az önkormányzat már nem rendelkezik hatályos „feladat ellátási” szerződéssel, vagy pedig olyan szerződéssel rendelkezik, amely a felek között 2015. december 31. napjáig van hatályban	- 9 -

7. Gyakori eset, hogy az önkormányzat önállóan (vagy társulás útján) nem tesz eleget a kóbor állatok befogására vonatkozó kötelezettségének, de – forráshiányra hivatkozva – természetes és jogi személlyel vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel sem kötött szerződést a szolgáltatás ellátására, hanem eseti jelleggel (azaz a feladat felmerülése esetén) bíz meg szolgáltatót a kóbor állat befogásával .. - 9 -
8. Előfordult, hogy az önkormányzat az Ávt. 48/A. § (3) bekezdésében rögzített kötelező feladatának ellátásáról úgy kívánt gondoskodni, hogy a polgármesteri hivatal ügyintézőinek elérhetősége az önkormányzat weboldalán feltüntetésre került - 10 -
9. Mi minősül állati eredetű mellékterméknek? - 10 -
10. Milyen feladatellátási kötelezettsége áll fenn az önkormányzatnak az Éltv. 19. § (1)-(3) bekezdése alapján, az állati eredetű melléktermék vonatkozásában? - 10 -
11. Hová szállítható az állati eredetű melléktermék – beleértve az elhullott állat teteme? - 11 -
12. Miként gondoskodhat az önkormányzat az Éltv. 19. § (1)-(3) bekezdésében rögzített feladata ellátásáról és ki üzemeltethet települési állati melléktermék gyűjtőhelyet? - 13 -
13. A települési állati melléktermék gyűjtőhely üzemeltetőjének milyen engedélyekkel kell rendelkeznie a feladat ellátása és az önkormányzattal való „feladat ellátási” szerződés kötésének céljából? - 13 -
14. Melyek a főbb szabályok a települési állati melléktermék összegyűjtésére, települési állati melléktermék gyűjtőhelyre történő szállítására, ártalmatlanítására vonatkozóan, továbbá e munkafolyamatokat elláthatja-e az önkormányzattal közfoglalkoztatotti jogviszonyban álló személy? - 14 -
15. Előfordult, hogy város (települési önkormányzat) polgármesteri hivatala nem alkalmazott gyepmestert - 16 -
16. Előfordult, hogy az önkormányzat 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 22. §-ára, valamint a 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 5. számú függelékének 3.6. vagy 3.8. pontjára hivatkozással nem kötött „feladat ellátási” szerződést az Éltv. 19. § (1)-(3) bekezdésében rögzített feladat ellátására, arra hivatkozással, hogy e szerződéskötési kötelezettsége nem áll fenn, tehát eseti megbízással is elláthatja a feladatot. - 16 -
17. Eljárás veszett vagy fertőző kóbor állat, illetőleg fertőzés vagy veszélyggyanús állati eredetű melléktermék esetén - 17 -
- III. RENDELETALKOTÁSI KÖTELEZETTSÉG..... - 17 -**

I. HIVATKOZOTT JOGSZABÁLYOK ÉS RÖVID MEGJELÖLÉSÜK

Magyarország Alaptörvénye – Alaptörvény

„Magyarország helyi önkormányzatairól” szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény – Mötv.

„az állatok védelméről és kíméletéről” szóló 1998. évi XXVIII. törvény – Ávt.

„az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletről szóló 2008. évi XLVI. törvény – Éltv.

„az állategészségügyről” szóló 2005. évi CLXXVI. törvény – Állategészségügyről szóló törvény

„a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról” szóló 1996. évi LV. törvény – Vtv.

„az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról” szóló 41/1997. (V. 28.) FM rendelet – 41/1997. (V. 28.) FM rendelet

„a nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról” szóló 45/2012. (V. 8.) VM rendelet – 45/2012. (V. 8.) VM rendelet

„a települési önkormányzat jegyzőjének az állatok védelmével, valamint az állatok nyilvántartásával kapcsolatos egyes feladat- és hatásköeiről” szóló 245/1998. (XII. 31.) Korm. rendeletben – 245/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet

„Az állatvédelmi bírságról” szóló 244/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet – 244/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet

„a rendőrség szolgálati szabályzatáról” szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet – 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet

„a Polgári Törvénykönyvről” szóló 2013. évi V. törvény – Ptk.

„a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről” szóló 2012. évi II. törvény – Szabs. tv

„A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról” szóló 2011. évi CVI. törvény – Kftv.

II. GYAKRAN ELŐFORDULÓ KÉRDÉSEK, HIÁNYOSSÁGOK, JOGSÉRTÉSEK

- 1. Gyakori eset – az Ávt. 48/A. § (3) bekezdésében rögzített kötelező feladat ellátásával összefüggésben –, hogy az önkormányzat által (a feladat ellátására) kötött szerződésben nem a „kóbor állat” befogása, hanem „kóbor kutya”, „kóbor eb” befogása kifejezés szerepel, esetleg „kóbor macska” befogása kifejezés is.**

Az Ávt. 48. § (3) bekezdése szerint a települési (a főváros belterületén a fővárosi) önkormányzat kötelező feladata a település belterületén a „kóbor állat”-ok befogása. A „kóbor állat”-ok fogalmát szintén az Ávt. határozza meg.

Az Ávt. 2. § (1) bekezdésének i) pontja értelmében a törvény hatálya kiterjed – többek között – a „...háziállatok gazdátlan egyedeire (kóborállat)...” is. A „kóbor állat” fogalmát a jogalkotó tehát nem korlátozta kizárólag „kóbor kutya”-ra és „kóbor macska”-ra.

Fentiekre tekintettel, ha az önkormányzat például „kóbor állatok” befogására, vagy pedig „gyepmesteri”, „gyepmesteri-állatmentési feladatok ellátására” kötött is szerződést, szükséges annak tartalma szerinti – a konkrét szolgáltatást meghatározó részének – vizsgálata. A tájékoztatásul megküldött szerződések alapján megállapítható, hogy több esetben kizárólag „kóbor eb”, „kóbor kutya” (esetlegesen „kóbor macska”) befogását vállalta az önkormányzattal szerződő fél. Tehát ezen megkötött szerződések által nem biztosított az Ávt. 48/A. § (3) bekezdésében rögzített kötelező önkormányzati feladat maradéktalan ellátása.

Megjegyezni kívánjuk, hogy az Állategészségügyről szóló törvény 43. § (1) bekezdésének 2008. augusztus 31. napjáig hatályos normaszövege az alábbiak szerint rendelkezett:

„43. § (1) A települési önkormányzat kötelező feladatként gondoskodik a település belterületén a kóbor ebek befogásával, őrzésével, értékesítésével vagy ártalmatlanná tételével, továbbá az emberre egészségügyi szempontból veszélyes, valamint az állatállomány egészségét veszélyeztető betegség tüneteit mutató vagy betegségekre gyanús kóbor ebek és macskák kiirtásával kapcsolatos feladatok ellátásáról.

(2) A főváros belterületén a fővárosi önkormányzat gondoskodik a kóbor ebek befogásával, őrzésével, értékesítésével vagy ártalmatlanná tételével kapcsolatos feladatok ellátásáról.”

Az Állategészségügyről szóló törvény 43. §-át 2008. szeptember 1. napjával hatályon kívül helyezte az Éltv. 86. § g) pontja. Ezért az önkormányzatoknak, kötelező feladatuk teljes körű ellátása érdekében felül kellett vizsgálniuk „feladat ellátási” szerződéseiket.

Felhívom továbbá a figyelmet 245/1998. (XII. 31.) Korm. rendeletben foglaltakra, amely a kóbor állatok vonatkozásában is irányadó.

A 245/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet 2. és 3. §-a az alábbiakat rögzíti a jegyző feladatkörét illetően:
„2. § A jegyző, illetve a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala (a továbbiakban: járási hivatal) az állattartót az állat megfelelő és biztonságos elhelyezése, valamint szökésének megakadályozása érdekében meghatározott építési munka elvégzésére kötelezheti, amely

eljárásba szakhatóságként bevonja a járási állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző hivatalt annak elbírálása kérdésében, hogy az állatotthonban az állattartás körülményei megfelelnek-e az állatvédelmi és a járványügyi követelményeknek.

3. § Ha a jegyző, illetve a járási hivatal az Átv. 6-8. §-ában meghatározott rendelkezések megsértését észleli, illetve ezek megsértése miatt hozzá bejelentés érkezik, köteles haladéktalanul eljárni vagy a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság intézkedését kezdeményezni.

4. § (1) A jegyző, illetve járási hivatal az állatvédelmi és az állattartási szabályok megsértése esetén meghatározott cselekmény végzésére, tűrésére vagy abbahagyására kötelezheti az állattartót az állatok védelme érdekében.

(2) A jegyző, illetve járási hivatal az (1) bekezdés szerinti határozatát, ha az természetvédelmi oltalom alatt álló állatot érint, köteles közölni a természetvédelmi hatósággal is.

5. § Az állattartás céljára szolgáló létesítmények elhelyezésére, építésére és karbantartására az építésügyi, az állat-egészségügyi, a környezet- és természetvédelmi, valamint a közegészségügyi jogszabályok rendelkezései az irányadók."

A 244/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet alapján – többek között – az állat szökése megakadályozásának és a biztonságos elhelyezéséről való gondoskodás elmulasztása is **állatvédelmi bírságot** von maga után.

Fentiek alapján a 244/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet és a 245/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet sem szűkíti a kóbor állatok (megszökött állatok) fogalmát a „kutya”-ra és a „macska”-ra.

Ténykérdés, hogy a Szabs. tv. a **kóbor állatok közül a kutyával való szabálysértés tényállását** szabályozza, az alábbiak szerint:

„193. § (1) Aki a felügyelete alatt álló kutyát

a) a település belterületén felügyelet nélkül bocsátja közterületre, vagy kóborolni hagyja,

b) természeti és védett természeti területen, vagy vadászterületen - a vadászkutya és a triflakereső kutya kivételével - póráz nélkül elengedi vagy kóborolni hagyja,

c) szájkosár és póráz nélkül közforgalmú közlekedési eszközön - vakvezető, illetve mozgáskorlátozottakat segítő kutya kivételével - szállítja,

d) élelmiszer-elárúsító üzletbe, közfürdő területére vagy játszótérre - vakvezető, illetve mozgáskorlátozottakat segítő kutya kivételével - beenged, illetőleg bevisz, szabálysértést követ el.

(2) Aki veszélyes ebét nem zárt helyen tartja, vagy nem helyez el a ház (lakás) bejáratán a veszélyes ebre utaló megfelelő figyelmeztető táblát, szabálysértést követ el.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt a közterület-felügyelő, természeti és védett természeti területen a természetvédelmi őr, helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr, továbbá a mezőőr is szabhat ki helyszíni bírságot."

Ténykérdés továbbá, hogy a Vtv. 30. § (3) bekezdése a **vadászterületen, a vadász által elfogható, elejthető eb, és macska tekintetében** állapít meg szabályokat.

A vadászterületen a vadász a vadállomány védelme érdekében – a vad elfogására, elejtésére megengedett vadászati eszközzel – elfoghatja, vagy elejtheti a vadat üző kutyát, ha a vad sérelme másként nem hárítható el, illetve fertőzés továbbterjedése vagy másként el nem hárítható támadás megakadályozása céljából a kutyát vagy macskát, ha a tulajdonosának felderítésére nincs közvetlen lehetőség.

Fentiekől függetlenül a települési önkormányzat Ávt. 48/A. § (3) bekezdésében rögzített kötelezettsége ugyanakkor valamennyi, a kóborállat fogalma alá tartozó háziasított állat gazdátlan egyedének befogására kiterjed.

2. Gyakori eset, hogy a kóbor ebek befogása céljából az önkormányzat „gyepmesteri”, „gyepmesteri-állatmentési feladatok ellátására” szerződést köt, de a szerződést nem kötötték a 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 5. számú függelékének 3.8. pontjában rögzített feladatok maradéktalan ellátására

A gyepmesteri tevékenység az illetékes élelmiszerlánc-felügyeleti szerv engedélyéhez kötött, az önkormányzat „feladat ellátási” szerződés megkötésére vonatkozó joga tehát e téren eleve korlátozott.

A gyepmesteri telepre vonatkozóan a 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 5. számú függelékének 3.1-3.5. pontjai az irányadóak:

„A gyepmesteri telep

3.

3.1. A gyepmesteri telepet el kell látni:

- a) az állathullák megőrzésére, lebőrzésére és boncolására szolgáló, szilárd anyagból épített, jól fertőtleníthető helyiséggel (hullakamrával),
- b) a bőr és a szaruképletek szárítására és tárolására alkalmas helyiséggel,
- c) megfigyelésre alkalmas kisállat férőhelyekkel,
- d) az állathullák begyűjtésére alkalmas járművel, s ezek működtetéséhez szükséges helyiséggel,
- e) a városban rendelkezésre álló közművekkel,
- f) a telepen dolgozók részére fekete-fehér rendszerű öltözővel (zuhanyzóval, WC-vel),
- g) nagynyomású fertőtlenítőgéppel.

3.2. Az állatifehérje-üzem hullabegyűjtő körzetében, a kijelölt gyepmesteri telep kapuján belül megfelelő nagyságú területet kell fenntartani az üzem számára, a hullák gyűjtésére alkalmas tartályok és az egyéb felszerelési tárgyak elhelyezéséhez.

3.3. A gyepmesteri telepen gondoskodni kell arról, hogy

- a) a hullák és a befogott állatok szállítására megfelelő, külön szállítóeszközök,
- b) mérleg,
- c) az állatok leöléséhez, a hullák lebőrzéséhez és boncolásához szükséges eszközök,
- d) fertőtlenítőszer, továbbá
- e) sérülés esetén szükséges elsősegélynyújtáshoz gyógyszerek és kötözőanyagok mindenkor rendelkezésre álljanak.

3.4. Az állati eredetű hulladékok, valamint az állathullák megőrzésére, lebőrzésére és boncolására használt helyiségekben és istállókban a padozatot, valamint a padozattól számított két méter magasságig a falakat könnyen mosható és fertőtleníthető, vízálló anyaggal kell burkolni.

3.5. A gazdálkodó szervezetek által fenntartott hullabegyűjtő helyekre - az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság előírása szerint - a gyepmesteri telepre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.”

A gyepmesteri feladatok körét szintén a 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 5. számú függeléké, annak is 3.8. pontja rögzíti, az alábbiak szerint:

3.8. A gyepmester feladatai a következők:

- a) a polgármesteri hivatal felhívására minden, pl. a közúton talált állathullának késedelem nélkül történő kiszállítása a gyepmesteri telepre, a hulladéktemetőbe, a hulladékemésztő veremhez, és ott - a hatósági állatorvos intézkedéséig - annak megőrzése, majd ártalmatlanná tétele,
- b) az állathullák lebőrizése – ha azt nem tiltják az egyes bejelentési kötelezettség alá vont fertőző állatbetegségek leküzdésének szabályai –, továbbá a boncolásban való segédkezés,
- c) az elrendelt állatleölések végrehajtása,
- d) a hullaszállító járművek, tartályok, és ártalmatlanná tételre használt eszközök, felszerelési tárgyak tisztántartása és fertőtlenítése,
- e) mindazoknak az állategészségüggyel kapcsolatos köztisztasági tennivalóknak az elvégzése, amelyeket a települési önkormányzat előír,
- f) a város utcáinak, tereinek, külső határának havonkénti bejárása, kóbor állatok és ebek befogása, amelyet kíméletesen kell végrehajtani,
- g) ebzárlat idején - a körzeti állatorvos által megállapított időközökben - a zárlat alatt álló terület bejárása, és a tilalom ellenére szabadon talált ebek befogása,
- h) a befogott állatoknak a gyepmesteri telepre szállítása, gondozása és a hatósági állatorvos utasítása szerinti megőrzése, - a polgármesteri hivatal határozatában megállapított tartási és ápolási költségek megtérítése után - a tulajdonosnak való kiadása, vagy a leölés utáni ártalmatlanná tétele,
- i) a gyepmesteri telepen megfigyelésre elhelyezett állatok gondozása és azokról nyilvántartás vezetése,
- j) a gyepmesteri telepre szállított állathullákról, a hatósági rendelkezésre leölt állatokról átvételi elismervény kiállítása és nyilvántartás vezetése.
- 3.9. A gyepmesteri telepen csak a telephez tartozó igásállatokat és a házörzésre szükséges ebet szabad tartani. Az igásállatokat csak a telep területén erre a célra kijelölt istállóban szabad elhelyezni, és azokat más állattól távol kell tartani, idegen istállóba, vagy más állatok tartására szolgáló helyre tilos bekötni. Etetésükre és itatásukra külön eszközöket kell használni. A munkára alkalmatlanná vált igásállatokat vágóhídra kell irányítani.
- 3.10. A gyepmesteri telep állat-egészségügyi felügyeletét a hatósági állatorvos látja el.”

3. Előfordult, hogy a települési önkormányzat semmilyen formában nem tesz eleget az Ávt. 48/A. § (3) bekezdésében rögzített kötelező önkormányzati feladatának

Az Ávt. 48/A. § (3) bekezdése szerint:

„(3) A települési - a főváros belterületén a fővárosi - önkormányzat kötelező feladata a település belterületén a kóbor állatok befogása. Az így befogott kóbor állat - amennyiben a befogástól számított 15 napon belül a kóbor állat tulajdonosa nem válik ismertté - az állam tulajdonába kerül. Az állatvédelmi hatóság gondoskodik az állat tulajdonjogának átruházásáról, ha ezt jogszabály kizárja vagy az eredménytelen, az állat végleges elhelyezéséről. Az elhelyezés eredménytelensége esetén - a külön jogszabályban meghatározott időtartam elteltével - az állat életét megengedett módon ki lehet oltani.”

Az Ávt. 48/A. § (4) bekezdése szerint:

„(4) Ha a kóbor állat tulajdonosa ismertté válik, a tulajdonos köteles az állatot visszavenni, valamint a befogásával és elhelyezésével kapcsolatos költségeket megtéríteni. Ha a tulajdonos az állatot nem veszi vissza, vagy az állat egészségét súlyosan veszélyeztető tartási körülmények miatt az állat a tulajdonos részére nem adható ki, az állatvédelmi hatóság - az addig felmerült költségek megtérítésére való kötelezés mellett - az állatot elkobozza, ezt követően gondoskodik az állat tulajdonjogának átruházásáról, ha ezt jogszabály kizárja vagy az eredménytelen, az állat végleges elhelyezéséről. Ha az állat végleges elhelyezése csak rendszeres költségráfördítással biztosítható, a korábbi tulajdonos a

jogsértés súlyától, ismétlődésétől függően legfeljebb 12 hónapra jutó költség fizetésére kötelezhető. Az elhelyezés eredménytelensége esetén – a külön jogszabályban meghatározott időtartam elteltével – az állat életét megengedett módon ki lehet oltani.”

A kóbor állatok befogása tehát az Ávt. 48/A. § (3) bekezdése szerint – figyelemmel az Mötv. 10. § (1) bekezdése és 13. § (2) bekezdésére – **minden települési önkormányzatra nézve kötelező feladat**, melynek folyamatos (azaz a hét minden napján, napi 24 órában történő) biztosításáról gondoskodni szükséges.

4. Miként gondoskodhat az önkormányzat az Ávt. 48/A. § (3) bekezdésében rögzített kötelező feladatának ellátásáról?

Az Ávt. 48. § (3) bekezdése szerint a települési (a főváros belterületén a fővárosi) önkormányzat kötelező feladata a település belterületén a „kóbor állat”-ok befogása.

A települési önkormányzat kötelező feladatának több módon is eleget tehet. Az Mötv. 41. § (2) bekezdése szerint:

„(2) Az önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület és szervei biztosítják. A képviselőtestület szervei: a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, a polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal, a jegyző, továbbá a társulás.”

Az Mötv. 41. § (6) bekezdésében foglaltak szerint:

„(6) A képviselő-testület a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására - jogszabályban meghatározottak szerint - költségvetési szervet, a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti gazdálkodó szervezetet (a továbbiakban: gazdálkodó szervezet), nonprofit szervezetet és egyéb szervezetet (a továbbiakban együtt: intézmény) alapíthat, továbbá szerződést köthet természetes és jogi személlyel vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel.”

Az Mötv. 87. §-a rögzíti továbbá:

„87. § A helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.”

Az Ávt. 48/A. § (3) bekezdésében rögzített kötelező feladatát a települési önkormányzat tehát elláthatja

- a) saját szervei útján (Mötv. 41. § (2) és (4) bekezdése),
- b) intézmény alapításával és
- c) úgynevezett „feladat ellátási” szerződés útján (Mötv. 41. § (6) bekezdése), valamint
- d) társulás létrehozásával (Mötv. 87. §). Már létező társulás esetén megoldást jelenthet az ellátandó feladatok bővítése.

A képviselő-testület – amennyiben nem saját szervei, intézményalapítás vagy társulás útján tesz eleget az Ávt. 48/A. § (3) bekezdésében rögzített feladatellátási kötelezettségének – jogosult, egyben köteles „feladat ellátási” szerződést kötni (akár keretszerződés formájában), a feladat folyamatos, azaz a hét minden napján (napi 24 órában) történő ellátására. Az Ávt. 48/A. § (3) bekezdésében rögzített kötelező önkormányzati feladat „eseti jelleggel” nem látható el.

5. A „feladat ellátási” szerződés létrejöttének a feltétele a képviselő-testület döntése (határozata)

A képviselő-testület az Mötv. 48. § (1) bekezdése szerint határozattal dönt a „feladat ellátási” szerződés tervezetéről, vagy a szerződés lényeges tartalmi elemeit határozatba foglalja.

A „feladat ellátási” szerződés vonatkozásában is irányadóak az Mötv. 48. §-hoz fűzött Kommentárban foglaltak:

„A képviselő-testület minden döntése határozat vagy rendelet. Különösen a (polgári jogi) szerződéskötésről szóló határozatok esetében fordulnak elő hiányosságok. Nem elégséges, ha a határozat csak a másik szerződő fél megnevezését tartalmazza, az egyéb lényeges szerződési elemeket is tartalmaznia kell a döntésnek, szerencsés továbbá, ha szerződéstervezetről dönt a képviselő-testület. Ha a képviselő-testület ezekben a kérdésekben nem dönt, akkor a szerződés tartalmát tulajdonképpen a polgármester és a másik szerződő fél állapítja meg. A polgármester mint a képviselő-testület képviselője csak a szerződés aláírására jogosult, tartalmának meghatározására nem, hacsak a képviselő-testület a tulajdonosi jogok gyakorlását – a képviselő-testület által megállapított körben – át nem ruházta a polgármesterre.”

6. Előfordult, hogy az önkormányzat már nem rendelkezik hatályos „feladat ellátási” szerződéssel, vagy pedig olyan szerződéssel rendelkezik, amely a felek között 2015. december 31. napjáig van hatályban

Fentiek abban az esetben fordulhatnak elő, amennyiben az önkormányzat által kötött szerződés nem határozatlan, hanem határozott időre szól/szól és ennek meghosszabbításáról, vagy új szerződés megkötése felől az önkormányzat (még) nem intézkedett. A kötelező feladat ellátása nem biztosított, amennyiben az önkormányzatnak volt ugyan a képviselő-testület által jóváhagyott (és a Ptk. szerint megkötött) szerződése, de az már nem hatályos.

7. Gyakori eset, hogy az önkormányzat önállóan (vagy társulás útján) nem tesz eleget a kóbor állatok befogására vonatkozó kötelezettségének, de – forráshiányra hivatkozva – természetes és jogi személlyel vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel sem kötött szerződést a szolgáltatás ellátására, hanem eseti jelleggel (azaz a feladat felmerülése esetén) bíz meg szolgáltatót a kóbor állat befogásával

Az Mötv. 41. §-ából és 87. §-ából egyértelműen következik, hogy az önkormányzat kötelező feladatairól önállóan, társulás útján, vagy „feladat ellátási” szerződés útján gondoskodhat. Amennyiben önállóan, vagy társulás keretében nem tesz eleget az Ávt. 48/A. § (3) bekezdésében rögzített kötelezettségének, köteles „feladat ellátási” szerződést kötni.

Eseti jelleggel az önkormányzat nem bízhat meg szolgáltatót a feladat ellátására, **forráshiányra hivatkozással sem** – tekintettel arra, hogy egyrészt ezt az Mötv. hivatkozott rendelkezései kizárják, másrészt a feladat folyamatos, azaz a hét minden napján (napi 24 órában) történő ellátása ezzel nem biztosított.

8. Előfordult, hogy az önkormányzat az Ávt. 48/A. § (3) bekezdésében rögzített kötelező feladatának ellátásáról úgy kívánt gondoskodni, hogy a polgármesteri hivatal ügyintézőinek elérhetősége az önkormányzat weboldalán feltüntetésre került

Függetlenül attól, hogy az önkormányzat kötött-e „feladat ellátási” szerződést, vagy pedig önállóan, illetőleg társulás keretében tesz eleget feladatellátási kötelezettségének, nem helyes az a hivatkozás, hogy a polgármesteri hivatal ügyintézőinek elérhetősége az önkormányzat honlapjáról megismerhető. Az ügyintézők ügyfélfogadási időben és nem folyamatosan érhetőek el, így az önkormányzat nem tesz eleget kötelező önkormányzati feladat-ellátási kötelezettségének.

9. Mi minősül állati eredetű mellékterméknek?

Az Éltv. Melléklete „Fogalommeghatározások” 5. pontja értelmében:

„5. állati eredetű melléktermékek: a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre vonatkozó egészségügyi előírások megállapításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 1774/2002/EK 2002. október 3-i rendeletének 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti fogalom;”

Az EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS „a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról és az 1774/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről” szóló 2009. október 21-i 1069/2009/EK RENDELETE 3. cikk „Fogalommeghatározások” 1. pontja határozza meg az **állati melléktermék** fogalmát. Ennek értelmében e fogalmi körbe tartoznak: az állatok teljes teste vagy testrészei, az állati eredetű termékek, vagy más, állatokból nyert termékek, amelyeket nem emberi fogyasztásra szántak.

10. Milyen feladatellátási kötelezettsége áll fenn az önkormányzatnak az Éltv. 19. § (1)-(3) bekezdése alapján, az állati eredetű melléktermék vonatkozásában?

Az Éltv. 19. § (1)-(3) bekezdése értelmében:

„19. § (1) Az állati eredetű melléktermék - így különösen az elhullott állat tetemének - tulajdonosa saját költségén köteles annak elszállításáról, ártalmatlanná tételéről az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban előírt módon gondoskodni, az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet – annak felhívására – az állati eredetű melléktermék ártalmatlanná tételének jogszabályban meghatározott módon történő végrehajtásáról e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglaltak szerint tájékoztatni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kötelezettség

a) ha az állati eredetű melléktermék tulajdonosa ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodik, az állati eredetű melléktermék **fellelési helye szerint illetékes települési** (fővárosban a kerületi, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi) **önkormányzatot**,

b) **közterületen a települési** (fővárosban a kerületi, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi) **önkormányzatot**,

c) **közúton a közút kezelőjét**
terheli.

(3) A (2) bekezdés szerinti esetben a tulajdonos a felmerült költségeket köteles az önkormányzatnak, illetve a közút kezelőjének megtéríteni.”

Itt ismételten utalni kívánunk a szakmai segédanyag 3., 4., 5., 6., 7., és 8. pontjában foglaltakra.

Az önkormányzat kötelező feladatának önállóan, társulás keretében, vagy „feladat ellátási” szerződés (akár keretszerződés) formájában tehet eleget, eseti jelleggel forráshiányra hivatkozva sem adhat megbízást a feladat ellátására.

E kötelező feladat ellátása vonatkozásában sem megfelelő az a hivatkozás, hogy a polgármesteri hivatal ügyintézőinek elérhetősége az önkormányzat honlapjáról megismerhető, mert ezzel még nem gondoskodott az önkormányzat kötelező feladatának folyamatos, a hét minden napján (napi 24 órában) történő ellátásáról.

11. Hová szállítható az állati eredetű melléktermék – beleértve az elhullott állat teteme?

Az állati eredetű melléktermék – így az elhullott állat teteme is – **települési állati melléktermék gyűjtőhelyre szállítható.**

A 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 2. § (1) bekezdésének 4. pontja szerint:

„4. települési állati melléktermék gyűjtőhely: a település közigazgatási határán belül - beleértve a település külterületét is - található, kizárólag az e rendeletben meghatározott állati eredetű melléktermékek gyűjtésére szolgáló olyan létesítmény, ahol az ideiglenes tároláson és az esetleges hűtésen kívül egyéb műveletet nem végeznek, és ahonnan az állati eredetű mellékterméket további kezelésre, illetve feldolgozásra az 1069/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint engedélyezett létesítménybe szállítják el.”

A 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 10. § (1)-(4) bekezdése értelmében:

„10. § (1) Az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott kislétszámú állattartó telepeken (a továbbiakban: kislétszámú állattartó telep) elhullott baromfit, nyulat, továbbá 3 hetesnél fiatalabb malac hulláját az állattartó saját telkén – évente legfeljebb 100 kg össz tömegig – elföldelheti.

(2) Elhullott állatok elföldelése ott végezhető, ahol a talajvíz legmagasabb szintje a talajszint alatt 1,5 méternél nem emelkedik magasabbra. Az elföldelést úgy kell végrehajtani, hogy a felszín alatti víz mindenkor maximális nyugalmi vízszintje és az elföldelés mélységi szintje között legalább 1 méter távolság legyen. Az elföldelés helye és a szomszédos ingatlan határvonala között legalább 1,5 méter távolságnak kell lennie.

(3) Az évente ilyen módon elföldelt elhullott állatok fajáról, koráról és becsült tömegéről - a 9. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak kivételével - az állattartó köteles nyilvántartást vezetni, azt legalább két évig megőrizni, és az eljáró hatóságnak ellenőrzéskor bemutatni.

(4) A fentieknél nagyobb mennyiségű, illetve a nagyobb egyedi testtömegű állatok hulláját közvetlenül vagy a 12. §-ban foglaltakkal összhangban települési állati melléktermék gyűjtőhelyen (a továbbiakban: települési gyűjtőhely) keresztül az 1069/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet előírásai szerint engedélyezett létesítménybe kell szállítani.”

A 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 12. és 13. §-a szerint:

„12. § (1) **A települési gyűjtőhelyen is összegyűjthetők**

a) a kislétszámú állattartó telepeken elhullott állatok hullái,

b) a saját fogyasztás céljából levágott állatokból és a kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről szóló miniszteri rendelet szerinti kistermelői élelmiszer-előállításból (a továbbiakban: kistermelői élelmiszer-előállítás) származó állati eredetű melléktermékek, továbbá

c) az elhullott kedvtelésből tartott állatok hullái,

ha az állattartó, illetve kistermelő ezen állati eredetű melléktermékek tárolásához nem rendelkezik megfelelő telephelyi állati melléktermék gyűjtőhellyel (a továbbiakban: telephelyi gyűjtőhely).

(2) Az (1) bekezdés szerinti eseteken kívül kizárólag az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 19. § (2) bekezdés a) és b) pontjában foglalt kötelezettség alapján az önkormányzat által összegyűjtött állati eredetű melléktermékek vihetők be a települési gyűjtőhelyre.

(3) Települési gyűjtőhelyet a települési önkormányzat vagy az általa megbízott vállalkozó működtethet. Az ilyen létesítményeket az üzemeltető nyilvántartásba vétel céljából a járási állategészségügyi hivatalnak bejelenti.

(4) A települési gyűjtőhelyen összegyűjtött állati eredetű melléktermékeket 1. kategóriájúnak kell tekinteni, és azokat 1. kategóriájú melléktermékek kezelésére engedélyezett létesítménybe kell továbbszállítani.

(5) A települési gyűjtőhely az összegyűjtött melléktermékekről köteles nyilvántartást vezetni, továbbá az állattartóktól, illetve kistermelőktől átvett állati eredetű melléktermékekről a 2. melléklet szerinti igazolást kiállítani.

(6) Ha a települési gyűjtőhelyre az önkormányzat vagy az általa megbízott vállalkozó szállítja be az (1) bekezdésben meghatározott állati eredetű melléktermékeket, akkor a szállítójármű, illetve a szállítási tevékenység vonatkozásában a 19. § (4) és (5) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.

(7) A szállítási tevékenységre vonatkozó nyilvántartásba vételt követően a települési gyűjtőhelyre más településekről is beszállíthatók az (1) és (2) bekezdésben meghatározott állati eredetű melléktermékek. A más településekről történő beszállítás megkezdését megelőzően írásban tájékoztatni kell az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságot, valamint a járási állategészségügyi hivatalt.

13. § (1) A települési gyűjtőhelyek kialakítása és működése során legalább a (2)-(8) bekezdésben meghatározott követelményeket kell betartani.

(2) A települési gyűjtőhelyet az önkormányzatnak vagy az általa megbízott vállalkozónak olyan helyen kell létesítenie, hogy az a környezetre köz- és állategészségügyi, valamint környezetvédelmi szempontból veszélyt ne jelentsen, bűz-, illetve szagterhelést ne okozzon.

(3) A települési gyűjtőhelynek az Állat-egészségügyi Szabályzat kiadásáról szóló miniszteri rendelet szerinti nagylétszámú állattartó teleptől (a továbbiakban: nagylétszámú állattartó telep), vágóhidtól, élelmiszer-előállító üzemtől, élelmiszert árusító kereskedelmi egységtől, vendéglátó-ipari egységtől vagy egyéb élelmiszeripari létesítménytől való minimális távolságát az alkalmazott technológia (hűtéssel vagy hűtés nélkül, a konténer tárolására szolgáló épület típusa, a szennyvízkezelés módja) alapján a járási állategészségügyi hivatal határozza meg. A gyűjtőhelynek közútról az időjárási viszonyoktól függetlenül jól megközelíthetőnek kell lennie. A gyűjtőhelyet legalább 150 cm magas kerítéssel és zárható kapuval kell ellátni.

(4) A települési gyűjtőhelyen olyan - akár könnyűszerkezetes - építményt kell létesíteni, amely alkalmas az állati eredetű melléktermékek gyűjtésére szolgáló konténer, a takarításhoz, fertőtlenítéshez szükséges eszközök, vegyszerek tárolására, illetve - ha egyébként nem megoldott - kielégíti a személyzet alapvető személyi higiéniai szükségleteit.

(5) A konténertároló építmény határoló felületeinek, valamint az építmény előtti térnek moshatónak és fertőtleníthetőnek kell lennie. A takarításhoz, fertőtlenítéshez és a személyzet tisztálkodásához megfelelő vízellátásról, valamint a szennyvízkezelésről gondoskodni kell.

(6) A települési gyűjtőhelyen olyan személyt kell alkalmazni, aki alkalmas a szakmai és az alapvető nyilvántartási, adatszolgáltatási, valamint a bizonylat-kiállítási feladatok ellátására.

(7) A települési gyűjtőhely üzemeltetője köteles működési szabályzatot készíteni, és azt a járási állategészségügyi hivatalnak megküldeni. A települési gyűjtőhely üzemeltetője köteles gondoskodni a 17. § (3) bekezdésében előírt jelentési kötelezettség teljesítéséről.

(8) A települési gyűjtőhelynek rendelkeznie kell olyan mérleggel, amely legalább a kis és közepes testű állatok testtömegének lemérésére alkalmas.”

12. Miként gondoskodhat az önkormányzat az Éltv. 19. § (1)-(3) bekezdésében rögzített feladata ellátásáról és ki üzemeltethet települési állati melléktermék gyűjtőhelyet?

A 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 12-13. §-ában és a 12. pontban foglaltakra figyelemmel a települési önkormányzat az Éltv. 19. § (1)-(3) bekezdésében rögzített kötelezettségének az alábbi módon tehet eleget:

- a) települési állati melléktermék gyűjtőhely üzemeltetésével (akár társulásban is), vagy
- b) szerződéssel kell rendelkeznie állati eredetű melléktermék összegyűjtésére/szállítására engedéllyel rendelkező vállalkozóval (a 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 12. § (3) bekezdése szerint a települési állati melléktermék gyűjtőhelyet az önkormányzat mellett a megbízott vállalkozó is üzemeltetheti).

Fentiekre tekintettel az elhullott állat tetemének összegyűjtéséről, elszállításáról, ártalmatlanná tételéről a települési önkormányzat akkor is köteles gondoskodni, ha gyepmestert nem is köteles alkalmazni a 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 5. számú függelékének 3.6. pontja szerint.

A 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 12. § (3) bekezdése szerint (a jogszabály szövegét lásd a 11. pontnál) települési állati melléktermék gyűjtőhelyet települési önkormányzat, vagy az önkormányzat által megbízott – engedéllyel rendelkező – vállalkozó üzemeltethet.

Települési állati melléktermék gyűjtőhely – amennyiben a jogszabályban rögzített feltételek fennállnak – gyepmesteri telepen is kialakítható.

13. A települési állati melléktermék gyűjtőhely üzemeltetőjének milyen engedélyekkel kell rendelkeznie a feladat ellátása és az önkormányzattal való „feladat ellátási” szerződés kötésének céljából?

A 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 12. § (3) bekezdése szerint a települési állati melléktermék gyűjtőhely üzemeltetője a létesítményt nyilvántartásba vétel céljából az illetékes élelmiszer-felügyeleti szervnek bejelenti.

A 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 18. §-a értelmében továbbá:

„18. § (1) **Az az üzemeltető, aki az 1069/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 23. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott valamely tevékenységet kívánja folytatni - beleértve a települési gyűjtőhely üzemeltetőjét is -, ezt a szándékát a tevékenység megkezdése előtt köteles írásban bejelenteni a telephelye szerint illetékes járási állategészségügyi hivatalnak, kivéve a (2) és (3) bekezdés, valamint a 19. § (4) bekezdése szerinti tevékenységeket.**

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásba vételi kötelezettség alól mentesülnek az 1069/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 23. cikk (4) bekezdésében említett üzemeltetők, illetve tevékenységek.

(3) Az 1069/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 24. cikk (1) bekezdésében felsorolt engedélyköteles tevékenységek esetében az üzemeltető köteles az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságnál kérelmezni a tevékenység végzésére jogosító engedély kiadását.”

A 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 19. §-a értelmében a 18. §-a szerinti hatósági **nyilvántartást az illetékes élelmiszer-felügyeleti szerv vezeti**. A nyilvántartásba vett és engedélyezett üzemek országos listáját a 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 21. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal – NÉBIH – vezeti és teszi közzé a kapott adatok alapján.

Fentiekre tekintettel **csak nyilvántartásba vett állati melléktermék gyűjtőhely által biztosítható** a települési önkormányzatok az Éltv. 19. § (1)-(3) bekezdésében rögzített feladatának jogszabályszerű ellátása.

Az önkormányzat csak azzal a vállalkozóval köthet szerződést, amely nyilvántartásba vett telephelyet üzemeltet – vagy pedig az önkormányzatnak saját nyilvántartott telephellyel kell rendelkeznie.

A 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 17. § (3) bekezdése további kötelezettséget ír elő a települési állati melléktermék gyűjtőhely üzemeltetője részére:

„(3) **Az állati eredetű melléktermék szállítását, kezelését, tárolását, feldolgozását, felhasználását vagy ártalmatlanítását végző minden üzemeltető köteles az átvett - esetlegesen továbbadott - állati eredetű melléktermék mennyiségét telephelyenként a tárgyévet követő év március 1-jéig az 5. mellékletnek megfelelően bejelenteni a telephely szerint illetékes járási állategészségügyi hivatalnak. Ezt a bejelentési kötelezettséget a tevékenység befejezése, felfüggesztése esetén legkésőbb tizenöt napon belül teljesíteni kell.**”

A települési állati melléktermék gyűjtőhely működésére vonatkozó minimális követelményeket a 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 13. §-a rögzíti. Ugyanakkor itt is fontosnak tartjuk kiemelni, hogy **a települési állati melléktermék gyűjtőhelyen csak olyan személy alkalmazható, aki alkalmas a szakmai és az alapvető nyilvántartási, adatszolgáltatási, valamint a bizonylat-kiállítás feladatok ellátására.**

14. Melyek a főbb szabályok a települési állati melléktermék összegyűjtésére, települési állati melléktermék gyűjtőhelyre történő szállítására, ártalmatlanítására vonatkozóan, továbbá e munkafolyamatokat elláthatja-e az önkormányzattal közfoglalkoztatotti jogviszonyban álló személy?

Több esetben az önkormányzat által közfoglalkoztatottként foglalkoztatott természetes személyek látják el az állati tetemek összegyűjtésével, elszállításával, ártalmatlanításával kapcsolatos feladatokat. (megjegyezni kívánjuk, hogy a három fogalom nem egy és ugyanaz).

Az állati tetemek közfoglalkoztatottak által történő összegyűjtése, elszállítása, ártalmatlanná tétele abban az esetben merülhet fel, amennyiben az **önkormányzat a települési állati melléktermék gyűjtőhely üzemeltetője**, vagy nem kötött „feladat ellátási” szerződést az Éltv. 19. § (1)-(3) bekezdésében rögzített feladatok ellátására adott üzemeltetővel, hanem eseti jelleggel bízta meg az éppen jogviszonyban álló közfoglalkoztatottat valamelyik nevezett tevékenység elvégzésével.

A 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 15. §-a rendelkezik az állati eredetű melléktermékek összegyűjtéséről:

„15. § (1) *Az üzemeltetőknek az állati eredetű melléktermékek összegyűjtése, kategóriába sorolás szempontjából történő azonosítása és szállítása során be kell tartaniuk az 1069/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 21. cikkében, valamint a 142/2011/EU bizottsági rendelet 17. cikkében foglaltakat.*”

Az EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS „a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról és az 1774/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről” szóló 2009. október 21-i 1069/2009/EK RENDELETE 21. cikk (1) bekezdése értelmében:

„(1) *Az üzemeltetők az állati melléktermékeket indokolatlan késedelem nélkül, a köz- és állategészségügyi kockázatokat megelőző feltételek mellett összegyűjtik, azonosítják és szállítják.*”

Ismételten utalni kívánunk arra, hogy a 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 13. § (6) bekezdése szerint a települési állati melléktermék gyűjtőhelyen – eleve – olyan személyt kell alkalmazni, aki alkalmas a szakmai és az alapvető nyilvántartási, adatszolgáltatási, valamint a bizonylat-kiállítási feladatok ellátására.

A Kftv. 1. § (2) bekezdésének b) pontja értelmében közfoglalkoztatotti jogviszony olyan munkára létesíthető, amely az Mőtv-ben előírt kötelező vagy önként vállalt feladat. A Kftv. 1. § (3) bekezdésének a) és b) pontja értelmében pedig helyi önkormányzat, társulása, valamint költségvetési szerv jöhet számításba közfoglalkoztatóként.

Figyelemmel arra, hogy az állati eredetű melléktermék összegyűjtése az üzemeltető – azaz a konkrét esetben az üzemeltető megfelelő szakmai alkalmassággal bíró alkalmazottjának – a feladata, **már az állati eredetű melléktermék összegyűjtését sem végezheti olyan közfoglalkoztatott, aki eseti jelleggel bíznak meg a feladattal és/vagy szakmai ismeretek hiánya miatt alkalmatlan a feladatra.**

Az állati eredetű melléktermékek szállításával kapcsolatban a 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 12. § (6) bekezdése előírja, hogy ha a települési gyűjtőhelyre az önkormányzat vagy az általa megbízott vállalkozó szállítja be az állati eredetű melléktermékeket, akkor a szállítójármű, illetve a szállítási tevékenység vonatkozásában a 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 19. § (4) és (5) bekezdésében foglaltak szerint kell eljárni.

A 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 19. § (4) bekezdése rögzíti:

„(4) *Állati eredetű mellékterméket – a 16. § (2) és (4) bekezdése kivételével – csak az szállíthat, akit a telephelye, több telephellyel rendelkező szállító esetében a székhelye szerint illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság az állati eredetű melléktermékek szállítására*

nyilvántartásba vett. A szállítási tevékenység megkezdését megelőzően az üzemeltetőnek ezt a szándékát az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságnak kell bejelentenie.”

A 45/2012. (V. 8.) VM rendelet 16. § (2) bekezdése szerint:

„(2) Kislétszámú állattartó telepen elhullott gazdasági haszonállatot vagy elhullott kedvtelésből tartott állatot az állattartó, illetve a saját fogyasztás céljából levágott állatból és a kistermelői élelmiszer-előállításból származó állati eredetű melléktermékeket azok birtokosa szivárgásmentes módon a települési gyűjtőhelyre szállíthatja.”

A 45/2012. (V. 8.) VM rendelet (4) és (5) bekezdése rögzíti továbbá:

„A nyilvántartásba vétel előfeltétele, hogy a szállításra használt járművet a járási állategészségügyi hivatal előzetesen a 142/2011/EU bizottsági rendelet VIII. melléklet I. fejezetében foglaltak alapján engedélyezze. A járási állategészségügyi hivatal engedélye legfeljebb három évig hatályos. A járási állategészségügyi hivatal engedélyének megléte nem mentesít az egyéb jogszabályok által előírt engedélyek megszerzése alól. A gépjármű szállítási engedélyének megújítása az üzemeltető írásbeli kérelme alapján történik.

(5) A (4) bekezdés alapján nyilvántartásba vett szállító az általa szállított állati eredetű melléktermékeket – a származtatott termékeket ide nem értve – olyan létesítménybe köteles leadni, amelyet az 1069/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 24. cikk (1) bekezdése szerint engedélyeztek, vagy olyan üzemeltetőnek, aki az adott állati eredetű melléktermék eltérő felhasználására vonatkozó engedéllyel rendelkezik.”

Az állati eredetű melléktermék ártalmatlanítása szintén az üzemeltető feladatát képezi.

Fentiekre tekintettel az állati eredetű melléktermékeket ("állati hulladék") összegyűjtése, szállítása, ártalmatlanná tétele jogszabályban rögzített feltételekhez kötött. A feladatot eseti jelleggel megbízott közfoglalkoztatottak nem láthatják el.

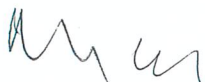
15. Előfordult, hogy város (települési önkormányzat) polgármesteri hivatala nem alkalmazott gyepmestert

A 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 5. számú függelékének 3.6. pontja szerint:

„3.6. Az állathulláknak a gyepmesteri telepre szállításával, őrzésével és ártalmatlanná tételével járó feladatok elvégzésére minden városban gyepmestert kell alkalmazni. A gyepmestert a polgármesteri hivatal alkalmazza.”

Megjegyezni kívánjuk, hogy a 11-12. pontban hivatkozott települési állati melléktermék gyűjtőhely – amennyiben a jogszabályban rögzített feltételek fennállnak – gyepmesteri telepen is kialakítható.

16. Előfordult, hogy az önkormányzat 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 22. §-ára, valamint a 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 5. számú függelékének 3.6. vagy 3.8. pontjára hivatkozással nem kötött „feladat ellátási” szerződést az Éltv. 19. § (1)-(3) bekezdésében rögzített feladat ellátására, arra hivatkozással, hogy e

szerződés-kötési kötelezettsége nem áll fenn, tehát eseti megbízással is elláthatja a feladatot.

A 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 22. §-a szerint:

„22. § Ha a rendőr közterületen állati tetemet talál, erről értesíti a gyepmesteri szolgálatot, sérült állat találása esetén a hatósági állatorvost vagy a jegyzőt.”

Utalva a 11-12. pontban foglaltakra, az elhullott állat tetemének összegyűjtéséről, elszállításáról, ártalmatlanná tételéről a települési önkormányzat akkor is köteles gondoskodni (önállóan, társulás keretében, vagy „feladat ellátási” szerződés útján), ha a polgármesteri hivatal gyepmestert nem is köteles alkalmazni a 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 5. számú függelékének 3.6. pontja szerint.

Települési állati melléktermék gyűjtőhely – amennyiben a jogszabályban rögzített feltételek fennállnak – gyepmesteri telepen is kialakítható.

Gyepmester elláthatja az Éltv. 19. § (1)-(3) bekezdésében rögzített feladatot – figyelemmel a 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 5. számú függelékének 3.8. pontjára is – az önkormányzattal kötött „feladat ellátási” szerződés alapján, amennyiben a jogszabályi feltételekkel rendelkezik.

Hangsúlyozandó ugyanakkor, hogy a feladat ellátására az önkormányzatnak szerződést kell kötnie, amennyiben nem önállóan, vagy társulás keretében gondoskodik annak biztosításáról.

Fentiekre tekintettel sem a 41/1997. (V. 28.) FM rendelet 5. számú függelékének 3.6. sem pedig 3.8. pontjára hivatkozással nem dönthet úgy az önkormányzat, hogy „feladat ellátási” szerződés nélkül, eseti jelleggel bíz meg üzemeltetőt az Éltv. 19. § (1)-(3) bekezdésében rögzített feladat ellátására.

17. Eljárás veszett vagy fertőző kóbor állat, illetőleg fertőzés vagy veszettséggyanús állati eredetű melléktermék esetén

A kérdésben irányadó főbb jogszabályok: az Éltv. 18-19. §-a „a veszettség elleni védekezés részletes szabályairól” szóló 164/2008. (XII. 20.) Korm. rendelet, valamint „az állatbetegségek bejelentésének rendjéről” szóló 113/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet.

III. RENDELETALKOTÁSI KÖTELEZETTSÉG

Az Ávt. 49. § (5)-(6) bekezdése szerinti rendeletalkotási kötelezettség:

„49.§ (5) Felhatalmazást kap a települési, fővárosban a kerületi önkormányzat képviselő-testülete, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat közgyűlése, hogy az ebrendészeti hozzájárulás mértékét, kiszabásának feltételeit, a kedvezmények, mentességek körét, illetve a megfizetésének szabályait rendeletben határozza meg.
(6) Felhatalmazást kap a települési, fővárosban a kerületi önkormányzat képviselő-testülete, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat közgyűlése, hogy a kedvtelésből tartott állatok tartásának szabályait rendeletben határozza meg.”

